

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (första avdelningen)
den 27 september 2005 *

I mål T-26/03,

GeoLogistics BV, tidigare LEP International BV, Schiphol Rijk (Nederländerna),
inledningsvis företrätt av H. de Bie och K. Schellaars, därefter av advokaterna De Bie
och A. Huizing,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företräd av X. Lewis, i egenskap av
ombud, biträdd av advokaten F. Tuytschaever, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

med stöd av

Konungariket Spanien, företrätt av L. Fraguas Gadea och J.M Rodríguez Cárcamo,
abogados del Estado, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenient,

* Rättegångspråk: nederländska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut REM 08/00 av den 7 oktober 2002 enligt vilket det saknas skäl för eftergift av importtullar till förmån för sökanden, vilket Konungariket Nederländerna ansökt om,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(första avdelningen)

sammansatt av ordföranden J.D. Cooke samt domarna R. García-Valdecasas och I. Labucka,

justitiesekreterare: byrådirektören J. Plingers,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 12 april 2005,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

Bestämmelser om extern gemenskapstransitering

- 1 Enligt artiklarna 37, 91 och 92 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (EGT L 302, s. 1;

svensk specialutgåva, område 2, volym 16, s. 4) (nedan kallad tullkodexen) kan icke-gemenskapsvaror som införs till gemenskapen och som i stället för att omedelbart beläggas med importtullar hänförs till förfarandet för extern transitering befordras, under tullövervakning, på gemenskapens tullområde till dess att de företes för bestämmelsetullkontoret.

- 2 Enligt tullkodexen är den ansvarige i fråga om förfarandet för extern gemenskapstransitering den "huvudansvarige". Som sådan skall han vara ansvarig för att varorna företes i oförändrat skick vid bestämmelsetullkontoret, inom föreskriven tid, och för att bestämmelserna beträffande detta förfarande iakttas (artikel 96 i tullkodexen). Dessa skyldigheter upphör när varorna och tillhörande dokument företes för bestämmelsetullkontoret (artikel 92 i tullkodexen).
- 3 Enligt artikel 94 i tullkodexen är den huvudansvarige skyldig att ställa säkerhet för att säkerställa betalning av tullskuld och andra avgifter som kan uppkomma för varorna. I artikel 191 i tullkodexen föreskrivs i detta hänseende att tullmyndigheterna på begäran av den berörda personen skall tillåta att en samlad säkerhet ställs för att täcka flera tullärenden genom vilka en tullskuld har uppstått eller kan komma att uppstå. I artikel 198 i tullkodexen föreskrivs att om tullmyndigheterna konstaterar att den ställda säkerheten inte säkerställer eller inte längre säkert eller i tillräcklig omfattning säkerställer betalning av tullskulden inom föreskriven tid, skall de kräva att den ansvarige efter eget val ställer ytterligare säkerhet eller ersätter den ursprungliga säkerheten med en ny säkerhet.
- 4 Enligt artiklarna 341, 346, 348, 350, 356 och 358 i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för gemenskapens tullkodex (EGT L 253, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 10, s. 1), i dess ändrade lydelse (nedan kallad tillämpningsföreskrifterna), skall varorna i fråga först företes vid avgångskontoret tillsammans med en T 1-deklaration. Avgångskontoret

fastställer den tidsfrist inom vilken varorna skall företes för bestämmelsekontoret, antecknar denna i T 1-deklarationen, behåller det exemplar som är avsett för avgångskontoret och överlämnar övriga exemplar av T 1-deklarationen till den huvudansvarige. Varorna skall transporteras åtföljda av T 1-deklarationen. Sedan varorna uppvisats skall bestämmelsekontoret anteckna närmare uppgifter om genomförda kontroller på de överlämnade exemplaren av T 1-deklarationen och genast sända ett exemplar till avgångskontoret genom en central organisations försorg.

- 5 I artikel 203.1 i tullkodexen föreskrivs att en tullskuld vid import uppkommer genom undandragande från tullövervakning av importpliktiga varor. Enligt artikel 203.3 ingår bland de personer som är gäldenärer för denna skuld bland annat den person som skall uppfylla de förpliktelser som är förenade med användning av det tullförfarande som varorna är hänfödda till.

- 6 Enligt artikel 217 i tullkodexen skall varje belopp avseende importtullar eller exporttullar som kommer från en tullskuld beräknas av tullmyndigheterna så snart de fått nödvändiga uppgifter och föras in i räkenskaperna eller något annat likvärdigt medium (bokföring). I artikel 220.1 i tullkodexen föreskrivs att om ett tullbelopp som härrör från en tullskuld inte har bokförts enligt artiklarna 218 och 219 eller har bokförts med ett lägre belopp än det belopp som skulden lagligen uppgår till, skall det belopp som skall utkrävas eller återstår att kräva bokföras inom två dagar efter det att myndigheterna blivit medvetna om situationen och har möjlighet att beräkna vad beloppet lagligen uppgår till samt fastställa vem som är gäldenär. Denna tidsfrist kan förlängas enligt ovannämnda artikel 219. Enligt artikel 221.1 i tullkodexen skall gäldenären på lämpligt sätt underrättas om tullbeloppet så snart detta bokförts.

- 7 I artikel 379.1 i tillämpningsföreskrifterna föreskrivs att om en sändning inte har uppvisats vid bestämmelsekontoret, och den plats där överträdelsen eller oegentligheten begicks inte kan fastställas, skall avgångskontoret underrätta den huvudansvarige om detta så snart som möjligt och i varje fall före slutet av den elfte månaden efter den dag då deklARATIONEN för gemenskapstransitering registrerades. Enligt artikel 379.2 skall i denna underrättelse särskilt anges den tidsfrist inom vilken bevis för att transiteringen genomförts på ett regelmässigt sätt, eller för på vilken plats överträdelsen eller oegentligheten verkligen begicks, skall framläggas för avgångskontoret. Den tidsfristen skall vara tre månader från dagen då underrättelsen lämnades.

Bestämmelser om återbetalning eller eftergift av import- eller exporttullar

- 8 I artikel 239 i tullkodexen föreskrivs att import- eller exporttullar kan återbetalas eller efterges i situationer som följer av omständigheter vid vilka varken oriktigheter eller uppenbar vårdslöshet kan tillskrivas den person det gäller.
- 9 Artikel 239 i tullkodexen har preciserats och utvecklets genom tillämpningsföreskrifterna, särskilt artiklarna 899–909. I artikel 905.1 i tillämpningsföreskrifterna fastställs att om den nationella tullmyndighet till vilken en ansökan om eftergift har ingivits inte kan fatta ett beslut på grundval av artikel 899, men ansökan är bestyrkt med bevis som kan ge upphov till en särskild situation till följd av omständigheter under vare sig bedrägeri eller klar försumlighet kan tillskrivas personen i fråga, skall den medlemsstat som denna myndighet tillhör överlämna ärendet till kommissionen.

Bakgrund till tvisten

De ifrågavarande externa gemenskapstransiteringarna

10 Sökanden, ett företag med säte i Nederländerna och tidigare benämnt LEP International BVV, upprättade mellan den 16 januari och den 7 augusti 1995 i egenskap av tullombud fjorton dokument för extern gemenskapstransitering avseende transport av olika partier kött (bland annat nötkött, kalvbräss och fjäderfä) till Marocko, och var huvudansvarig för dessa transiteringar. Dokumenten upprättades för en enda uppdragsgivares räkning, nämligen bolaget Hector International, med säte i Förenade kungariket. Det rör sig särskilt om följande T 1-dokument:

— nr 5100507, av den 16 januari 1995,

— nr 5100508, av den 16 januari 1995,

— nr 5102442, av den 8 mars 1995,

— nr 5102443, av den 8 mars 1995,

— nr 5104186, av den 25 april 1995,

— nr 5104187, av den 25 april 1995,

- nr 5104188, av den 25 april 1995,

- nr 5105833, av den 12 juni 1995,

- nr 5105896, av den 13 juni 1995,

- nr 2501311, av den 17 juni 1995,

- nr 5106710, av den 4 juli 1995,

- nr 5106874, av den 7 juli 1995,

- nr 5107619, av den 28 juli 1995,

- nr 5107922, av den 7 augusti 1995.

11 Douane informatie Centrum (tullutredningskontoret) (nedan kallat DIC) i Rotterdam (Nederländerna) inledde, efter det att det mottagit ett meddelande från de belgiska myndigheterna angående oegentligheter avseende laster med fryst kalvbräss, en undersökning, inom ramen för vilken den valde ut ett visst antal deklARATIONER för att göra en mer ingående undersökning. Den 20 mars 1995 skrev

DIC i Rotterdam till de spanska tullmyndigheterna för att fråga dem om det tulldokument som hänförde sig till T 1-deklarationen nr 5100508, som upprättats av sökanden den 16 januari 1995, hade företetts för kontroll. Genom telefaxskrivelse av den 20 mars 1995 svarade de spanska myndigheterna att detta dokument inte fanns med i registret hos tullmyndigheterna i Cadix (Spanien). Genom telefaxskrivelse av den 23 mars 1995 upplyste dessa myndigheter de nederländska myndigheterna om att stämpeln på den ifrågavarande deklarationen var en förfalskning av den stämpel som används av tullkontoret i Cadix och att underskriften på densamma inte härrörde från någon av tjänstemännen på kontoret. Den 31 mars 1995 upplyste DIC i Rotterdam Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (Informations- och utredningskontoret för skattefrågor) (nedan kallat FIOD) i Haarlem om denna oegentlighet. Den 18 april 1995 överlämnade FIOD i Haarlem behandlingen av detta ärende till FIOD i Rotterdam.

- 12 Den 16 maj 1995 sände tullkontoret i Kerkrade (Heerlen, Nederländerna), inom ramen för en stickprovskontroll, till tullmyndigheterna i Cadix två ansökningar om efterhandskontroll avseende dokumenten T 1 nr 5102442 och nr 5102443, som utfärdats av sökanden den 8 mars 1995. Den 29 juni 1995 upplyste de spanska myndigheterna de nederländska myndigheterna om att tulldokumenten inte hade företetts för den behöriga tullmyndigheten, att de två stämplarna var förfalskade och att underskrifterna inte härrörde från en tjänsteman vid den behöriga myndigheten. Den 11 juli 1995 upplyste tullkontoret i Kerkrade FIOD i Rotterdam om detta.

- 13 Den 12 juni 1995 sände tullkontoret i Kerkrade, vid en ny kontroll, två ansökningar om efterhandskontroll till tullmyndigheterna i Cadix avseende tulldokumenten T 1 nr 5104187 och nr 5104188, som utfärdats av sökanden den 25 april 1995. Den 10 juli 1995 upplyste de spanska myndigheterna de nederländska myndigheterna om att tulldokumenten inte hade företetts vid det behöriga tullkontoret och att stämplarna och underskrifterna var förfalskade. Den 19 juli 1995 översände tullkontoret i Kerkrade dessa konstateranden till FIOD i Rotterdam.

- 14 Den 9 augusti 1995 kontaktade den nederländska skatteförvaltningen sökanden angående de deklARATIONER som godkänts på ett oegentligt sätt. Den 14 augusti 1995 gjorde de nederländska myndigheterna en undersökning vid sökandens kontor och tog med sig akter avseende extern gemenskapstransitering som upprättats för Hector Internationals räkning.
- 15 Vid de nederländska myndigheternas undersökning framkom att fjorton tulldeklARATIONER som utfärdats av sökanden inte hade godkänts korrekt och att varorna undandragits tullövervakning. De nederländska myndigheterna konstaterade således, i enlighet med artikel 203 i tullkodexen, att en tullskuld uppkommit för sökanden med hänsyn till att den var huvudansvarig enligt förfarandet för extern gemenskapstransitering avseende de ifrågavarande transiteringarna. Mellan januari och april 1996 sände de nederländska myndigheterna besked till sökanden om uppbörd av importtullar för vilka denna var betalningsskyldig. Därefter ogiltigförklarade den nederländska skatteförvaltningen de besked om uppbörd som avsåg sökandenas deklARATIONER avseende två laster kött som hade förstörts vid brand i Spanien (T 1 nr 5107619 av den 28 juli och T 1 nr 5107922 av den 7 augusti 1995).

Det administrativa förfarandet avseende ansökan om eftergift av importtullar

- 16 Den 21 augusti 1996 inkom sökanden med en ansökan till de nederländska tullmyndigheterna om eftergift av importtullar.
- 17 Den 23 mars 2000 ingav de nederländska myndigheterna till kommissionen en ansökan om eftergift av importtullar till förmån för sökanden.

- 18 Den 24 maj 2000 sände kommissionen en första begäran om kompletterande upplysningar till de nederländska myndigheterna, genom vilken den efterfrågade uppgifter om det exakta beloppet av den eftergift som de ansökt om. I skrivelse av den 16 juni 2000 angav de nederländska myndigheterna att sökandens ansökan om eftergift endast avsåg de deklARATIONER som upprättats efter den 23 mars 1995, det datum då de spanska myndigheterna för första gången upplyste sina nederländska motsvarigheter om att det förekom oegentligheter som påverkade en deklARATION från sökanden. Ansökan om eftergift avsåg särskilt ett totalt belopp på 925 706,20 nederländska gulden (NLG), det vill säga 420 067, 16 euro.
- 19 Den 4 juli 2000 översände kommissionen en andra begäran om kompletterande upplysningar till de nederländska myndigheterna. Denna begäran avsåg informationsutbytet mellan de nederländska och de spanska myndigheterna och särskilt en telefaxskrivelse av den 23 mars 1995 som de senare riktat till de nederländska myndigheterna. De nederländska myndigheterna besvarade kommissionen genom skrivelse av den 28 juli 2000.
- 20 Den 24 november avfattade kommissionen en tredje begäran om kompletterande upplysningar, som särskilt avsåg tullmyndigheternas genomförande av undersökningar avseende de deklARATIONER som godkänts på ett oegentligt sätt, vilken roll sökanden haft i de omtvistade transiteringarna och de kriterier som de nederländska myndigheterna använt för att komma fram till att sökanden inte kunde tillskrivas klar försumlighet. De nederländska myndigheterna svarade genom skrivelse av den 8 augusti 2001, till vilken protokollet från en redogörelse från FIOD i Rotterdam av den 2 september 1996 var fogat.
- 21 Genom skrivelse av den 11 oktober 2001 upplyste kommissionen sökanden om att den avsåg att fatta ett beslut om avslag på ansökan om eftergift av importtullar, varvid den närmare angav sina invändningar mot ansökan och uppmanade sökanden att inkomma med synpunkter inom en månad.

- 22 Genom skrivelse av den 9 november 2001 tog sökanden ställning till kommissionens invändningar. Sökanden uppmärksammade bland annat kommissionen på den omständigheten att bedrägeriet hade blivit möjligt genom en eller flera spanska tullmyndigheters uppträdande eller genom att de spanska tullmyndigheterna åsidosatt tullagstiftningen.
- 23 Efter sökandens påståenden den 22 november 2001 riktade kommissionen en ny begäran om kompletterande upplysningar till de nederländska myndigheterna. Denna fjärde begäran avsåg huvudsakligen tjänstemännens vid de spanska myndigheterna påstådda deltagande i bedrägeriet. Kommissionen begärde även mer utförliga upplysningar om de omständigheter som fått de nederländska myndigheterna att komma fram till att sökanden inte varit försumlig. Genom skrivelse av den 2 augusti 2002 besvarade de nederländska myndigheterna kommissionens fjärde begäran om kompletterande upplysningar.
- 24 Den 7 oktober 2002 antog kommissionen beslutet REM 08/00, i vilket den konstaterade att det saknades skäl för en eftergift av importtullar i förevarande fall (nedan kallat det ifrågasatta beslutet).
- 25 I det ifrågasatta beslutet anser kommissionen för det första att det i förevarande fall inte föreligger någon särskild situation i den mening som avses i artikel 239 i tullkodexen. För det andra gör kommissionen gällande att sökanden var klart försumlig, särskilt genom att den, trots att den är en erfaren aktör som kan förväntas känna till tullagstiftningen och de affärsrisker som är förenade med dess verksamhet, inte vidtog alla åtgärder som är nödvändiga för att skydda sig mot dessa risker, exempelvis genom att övervaka de medverkande och genom att teckna lämpliga försäkringar.
- 26 Genom skrivelse av den 10 december 2002 underrättade de nederländska myndigheterna sökanden om att ansökan om eftergift hade avslagits.

Förfarandet och parternas yrkanden

- 27 Sökanden väckte förevarande talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 28 januari 2003. Genom skrivelse av den 31 januari 2003 kompletterade och tillrättalade den sin ansökan.
- 28 Den 30 april 2003 inkom Konungariket Spanien med en ansökan om intervention till stöd för kommissionens yrkanden. Genom beslut av den 5 juni 2003 tillät ordföranden på förstainstansrättens femte avdelning Konungariket Spanien att intervensera. Den 23 juli 2003 inkom Konungariket Spanien med en interventionsinlaga.
- 29 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (första avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet. Som en processledningsåtgärd anmodades kommissionen att inge vissa handlingar. Kommissionen efterkom denna begäran inom den utsatta fristen.
- 30 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid den offentliga förhandlingen den 12 april 2005.
- 31 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall
- ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet,
 - förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

- 32 Kommissionen och Konungariket Spanien, som intervenerat till stöd för kommissionen, har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

- 33 Sökanden har till stöd för sin talan åberopat en enda grund, vilken avser felaktiga bedömningar och åsidosättande av motiveringsskyldigheten. Denna grund består av två delar. Den första delen avser förekomsten av en särskild situation i den mening som avses i artikel 239 i tullkodexen och artikel 905 i tillämpningsföreskrifterna. Den andra delen avser att varken bedrägeri eller klar försumlighet har förekommit i den mening som avses i dessa bestämmelser.
- 34 Förstainstansrätten erinrar inledningsvis om att det i artikel 239 i tullkodexen föreskrivs en möjlighet till hel eller delvis återbetalning av erlagda import- eller exporttullar, eller eftergift av en del av tullskulden. Denna regel har preciserats i artikel 905 i tillämpningsföreskrifterna, vilken är en generalklausul grundad på skälighet, avsedd att täcka undantagssituationer som inte kan hänföras till något av de fall som avses i artiklarna 900–904 i tillämpningsföreskrifterna (domstolens dom av den 25 februari 1999 i mål C-86/97, *Trans-Ex-Import*, REG 1999, s. I-1041, punkt 18).

- 35 Det följer av lydelsen av artikel 905 att två kumulativa villkor måste vara uppfyllda för att återbetalning av importtullar skall kunna ske. För det första skall det föreligga en särskild situation och för det andra får inte klar försumlighet eller bedrägeri kunna tillskrivas den berörda personen (förstainstansrättens dom av den 12 februari 2004 i mål T-282/01, Aslantrans mot kommissionen, REG 2004, s. II-693, punkt 53).

Grundens första del: En särskild situation föreligger

Inledning

— Parternas argument

- 36 Sökanden har gjort gällande att kommissionen felaktigt kommit fram till att det inte förelåg någon särskild situation i förevarande fall. I synnerhet följande omständigheter utgör en särskild situation. För det första de brister och den försumlighet som de nederländska myndigheterna gjort sig skyldiga till då de upptäckte bedrägeriet och den omständigheten att de för sent upplyste sökanden om oegentligheterna avseende de tulldokument som sökanden utfärdat, vilka de emellertid hade kännedom om i ett tidigare skede. För det andra att en tulltjänsteman vid de spanska tullmyndigheterna eventuellt var inblandad i bedrägeriet och de senares åsidosättandena av gemenskapens tullbestämmelser, och, för det tredje, kommissionens åsidosättanden av sina skyldigheter på tullområdet.
- 37 Kommissionen har gjort gällande att det inte föreligger någon särskild situation i den mening som avses i tullbestämmelserna. Eftersom ett av de kumulativa villkor som uppställs i artikel 239 i tullkodexen således inte är uppfyllt, räcker detta som skäl för att avslå ansökan om eftergift av importtullar.

- 38 Konungariket Spanien anser att det i förevarande fall inte föreligger någon särskild situation som motiverar eftergift av importtullar och har särskilt påpekat att det varken finns någon bevisning eller något argument som gör det möjligt att fastställa att spanska tjänstemän deltagit i det bedrägeri som avses i det ifrågasatta beslutet.

— Förstainstansrättens bedömning

- 39 Det skall inledningsvis erinras om att det enligt fast rättspraxis föreligger omständigheter som kan utgöra en särskild situation i den mening som avses i artikel 905 i tillämpningsförordningen när det mot bakgrund av de skälighetshänsyn som ligger till grund för artikel 239 i tullkodexen har fastställts att det finns faktorer som försätter sökanden i en undantagssituation jämfört med övriga aktörer som utövar samma verksamhet (domstolens dom i det ovannämnda målet *Trans-Ex-Import*, punkt 22, av den 27 september 2001 i mål C-253/99, *Bacardi*, REG 2001, s. I-6493, punkt 56, och domen i det ovannämnda målet *Aslantrans mot kommissionen*, punkt 56). Skälighetsklausulen i tullbestämmelserna är avsedd att tillämpas då de omständigheter som kännetecknar förhållandet mellan den ekonomiska aktören och administrationen är sådant att det inte skulle vara skäligt att åsamka denna aktör en skada som han normalt sett inte skulle ha lidit (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 26 mars 1987 i mål 58/86, *Coopérative agricole d’approvisionnement des Aviron*, REG 1987, s. 1525, punkt 22, och av den 29 april 2004 i mål C-222/01, *British American Tobacco*, REG 2004, s. I-4683, punkt 63).
- 40 Kommissionen skall vid bedömningen av huruvida omständigheterna i förevarande fall ger upphov till en särskild situation beakta samtliga relevanta sakförhållanden (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 9 november 1995 i mål T-346/94, *France-aviation mot kommissionen*, REG 1995, s. II-2841, punkt 34, och av den 11 juli 2002 i mål T-205/99, *Hyper mot kommissionen*, REG 2002, s. II-3141, punkt 93). Även om kommissionen har ett utrymme för skönsmässig bedömning beträffande tillämpningen av en skälighetsklausul, är den emellertid

skyldig att använda denna befogenhet så, att den faktiskt gör en avvägning mellan å ena sidan gemenskapens intresse av att säkerställa att tullbestämmelser följs och å andra sidan det intresse som en importör som har handlat i god tro har av att inte bära skador som överstiger den normala affärsrisken (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Hyper mot kommissionen, punkt 95).

- 41 Det är mot bakgrund av dessa principer som det skall undersökas huruvida kommissionen har gjort sig skyldig till en uppenbart oriktig bedömning genom att i det ifrågasatta beslutet anse att de omständigheter som åberopats av sökanden inte utgjorde en särskild situation.

Påståendena att de nederländska myndigheterna var försumliga vid upptäckten av bedrägeriet och att de för sent upplyste sökanden om oegentligheterna avseende de tulldokument som utfärdats av denna

— Parternas argument

- 42 Sökanden har påpekat att även om bedrägeriet utgör en normal risk som aktörerna måste bära, innebär det förhållandet att de nationella myndigheterna i undersökningens intresse medvetet låter överträdelser och oegentligheter begås, och på så sätt låter en tullskuld uppkomma för den huvudansvarige, att denne försätts i en undantagssituation jämfört med övriga aktörer som utövar samma verksamhet (domstolens dom av den 7 september 1999 i mål C-61/98, De Haan, REG 1999, s. I-5003, punkt 56).

- 43 Sökanden har påpekat att de spanska myndigheterna den 23 mars 1995 påpekade för DIC i Rotterdam att stämplarna på en av sökandens T 1-dokument var förfalskade. Den 31 mars 1995 hade DIC i Rotterdam påpekat denna oegentlighet för FIOD i

Haarlem, som inlett en undersökning. De nederländska myndigheterna hade således redan i mars 1995 haft kännedom om förekomsten av ett bedrägeri som påverkade sökanden. Sökanden har angett att de nederländska myndigheterna emellertid underlät att upplysa den om detta bedrägeri under fem månader. Den anser härvid att det i praktiken är omöjligt att tullmyndigheterna inte avsiktligt beslutat att inte upplysa sökanden förrän i ett senare skede. Eftersom både tullmyndigheterna och DIC i Rotterdam ingick i den nederländska skatteförvaltningen kunde den senare inte göra gällande att olika instanser var ansvariga för undersökningen av bedrägeriet för att motivera att sökanden informerades för sent.

44 Om förstainstansrätten skulle anse att de nederländska myndigheterna inte avsiktligt lät bedrägeri begås, har sökanden gjort gällande att de var försumliga bland annat på grund av att de inte omedelbart upplyste sökanden om de bedrägerier som de hade kännedom om. Den har även gjort gällande att de nederländska myndigheterna inte var tillräckligt skyndsamma vid sin undersökning avseende oegentligheterna i fråga.

45 Sökanden anser att det förhållandet att tullmyndigheterna höll inne med denna information inte kan motiveras med argumentet att det var nödvändigt att först fastställa ett samband med andra dokument. Sökanden har gjort gällande att dessa myndigheter redan i mars 1995 kunde fastställa ett samband mellan de T 1-dokument som upprättats i namnet Hector International och de förfälskade stämplarna. Även om de ifrågavarande deklarationerna avsåg olika produkter, handlade det ändå i samtliga fall om transporter av kött, och i deklarationerna nämndes alltid samma deklaratant, mottagare, transportör och avsändar- och mottagartullmyndighet. Dessa myndigheters försumlighet vid identifieringen och sammanställningen av relevant information och den långa tid som deras undersökning tog fick till följd att sökanden, som inte hade underrättats om oegentligheterna och således fortsatt att utfärda T 1-dokument, hade fått en tullskuld i onödan. Den berörda personen skall emellertid inte behöva lida skada till följd av ett oriktigt, försumligt och för sent agerande från tullmyndigheternas sida.

- 46 Sökanden har även påpekat att enligt artikel 379.1 i tillämpningsföreskrifterna skall tullmyndigheterna så snart som möjligt underrätta deklaranter om en oegentlighet. Även om den inte är absolut säker på att det förekommit bedrägeri skall redan misstankar hos tullmyndigheterna föranleda dem att underrätta den berörda personen.
- 47 Sökanden har för övrigt påpekat att den enligt artikel 94 i tullkodexen i egenskap av tulldeklarant var skyldig att ställa säkerhet för de utfärdade T 1-dokumenterna. Den hade således ställt en samlad säkerhet för att täcka flera tullärenden i enlighet med artikel 191 i tullkodexen. Sökanden har gjort gällande att eftersom tullmyndigheterna konstaterat att T 1-dokumentet nr 5100508 av den 16 januari 1995 inte skulle anses godkänt var det uppenbart att den blev skyldig att betala tullar, som skulle erläggas genom ianspråktagande av den ställda säkerheten. Tullmyndigheterna hade emellertid inte registrerat och uppburit tullarna inom en kort tidsfrist, i strid med vad som föreskrivs i artikel 220 första stycket och artikel 221 första stycket i tullkodexen. På grund härav hade sökandens säkerhet inte längre varit tillräcklig i slutet av mars 1995. Sökanden hade följaktligen inte kunnat utfärda T 1-dokumenterna efter detta datum, eftersom ytterligare säkerhet inte ställts i enlighet med artikel 198 i tullkodexen. De nederländska tullmyndigheternas åsidosättande av gemenskapens tullbestämmelser hade inneburit en allvarlig skada för sökanden.
- 48 Sökanden anser att den skulle ha kunnat förhindra uppkomsten av tullskulden om de nederländska myndigheterna hade upplyst den om att det kunde ha förekommit bedrägeri. Genom att ingripa felaktigt och för sent hade de nederländska myndigheterna skapat en särskild situation till följd av vilken sökanden befann sig i en sämre ställning än övriga ekonomiska aktörer (förstainstansrättens dom av den 7 juni 2001 i mål T-330/99, Spedition Wilhelm Rotermund mot kommissionen, REG 2001, s. II-1619).
- 49 Kommissionen har påpekat att de nederländska myndigheterna i förevarande fall inte kände till bedrägeriet och inte avsiktligt lät överträdelse och oegentligheter

begås i undersökningens intresse, i motsats till den situation som domstolen uttalade sig om i domen i målet De Haan. Såsom det följer av såväl de nederländska myndigheternas begäran om eftergift som skrivelsen av den 24 september 1998 från skatteavdelningen i tulldistriktet Rotterdam med avslag på sökandens klagomål var det nämligen först den 24 juli 1995 som FIOD fastställde ett samband mellan de olika oegentligheter som framkommit vid olika undersökningar som inledningsvis var åtskilda.

- 50 Kommissionen har även påpekat att de nederländska myndigheterna inte i onödan dröjde med att fastställa ett samband mellan den tillgängliga informationen och med att upplysa sökanden härom. Den tid som förflutit sedan Nederländerna mottagit meddelandet om det första dokumentet som godkänts på ett oegentligt sätt var således absolut nödvändig för att fastställa ett samband med de oegentligheter som konstaterats i fyra andra dokument och för att fastställa karaktären på dessa oegentligheter och deras omfattning, vilket bekräftades av de nederländska skattemyndigheterna i deras beslut om avslag på sökandens klagomål. Under denna undersökning hade de olika berörda avdelningarna inom den nederländska förvaltningen arbetat nitiskt.
- 51 Kommissionen har även gjort gällande att de nationella myndigheterna inte är rättsligt förpliktade att omedelbart upplysa en deklaratant när de konstaterar oegentligheter inom ramen för ett transiteringsförfarande inom gemenskapen och har påpekat att en sådan skyldighet a priori skulle utesluta varje utredning av huruvida deklaratanten deltagit i oegentligheterna. Kommissionen har i detta avseende gjort gällande att det inte är lämpligt att tillämpa rättspraxis enligt De Haan-domen på förevarande mål, eftersom ett sådant beslut skulle stå i strid med den strikta tolkning som skall göras av bestämmelserna om eftergift av import- och exporttullar (domstolens dom av den 11 november 1999 i mål C-48/98, Söhl & Söhlke, REG 1999, s. I-7877).
- 52 Vad beträffar sökandens argument avseende de nederländska myndigheternas åsidosättande av dels artikel 379.1 i tillämpningsföreskrifterna, dels artiklarna 220.1

och 221.1 i tullkodexen, har kommissionen gjort gällande att det är fråga om nya grunder som sökanden för första gången åberopat i replikskedet och som inte grundar sig på omständigheter som framkommit under förfarandet. Kommissionen har följaktligen begärt att förstainstansrätten skall avvisa dem. I andra hand har kommissionen påpekat att det av lydelsen i artikel 379.1 i tillämpningsföreskrifterna framgår att det är senast före slutet av den elfte månaden efter den dag då deklarationen för gemenskapstransitering registrerades som de nederländska myndigheterna skall upplysa deklaranter. Vad beträffar det påstådda åsidosättandet av artiklarna 220 och 221 i tullkodexen har kommissionen påpekat att så snart de nederländska myndigheterna hade fastställt att det förekommit bedrägeri, upplyste de snabbt sökanden och genomförde, i enlighet med tillämpliga bestämmelser, bokföringen, underrättelsen och uppbörden av den således konstaterade tullskulden.

— Förstainstansrättens bedömning

53 Förstainstansrätten anser inledningsvis att kommissionens argument att sökanden i replikskedet för första gången åberopat två nya grunder avseende de nederländska myndigheternas åsidosättande av artikel 379.1 i tillämpningsföreskrifterna och artiklarna 220.1 och 221.1 i tullkodexen inte kan godtas. Det kan nämligen konstateras att sökanden i dessa argument endast preciserar och utvecklar anmärkningen avseende påståendet att de nederländska myndigheterna för sent upplyst om förekomsten av oegentligheter avseende godkännandet av sökandens tulldeklarationer. Det skall noteras att denna anmärkning finns med i ansökan genom vilken talan anhängiggjordes (se bland annat punkterna 24 och 34–40 i ansökan).

54 Vad gäller prövningen i sak skall det påpekas att behovet av en undersökning, som går ut på att identifiera och gripa gärningsmännen eller medhjälparna i ett bedrägeri som begåtts eller planeras, legitimt kan rättfärdiga en medveten underlåtenhet att,

helt eller delvis, underrätta den huvudansvarige om undersökningen, även om den sistnämnde inte på något sätt är inblandad i bedrägeriet (domen i det ovannämnda målet De Haan, punkt 32). Det kan således vara legitimt att de nationella myndigheterna medvetet låter överträdelser och oegentligheter begås för att upplösa ett nätverk, identifiera bedragare och säkerställa eller stärka bevisningen. Emellertid skulle det strida mot syftet med skälighetsklausulen, som ligger till grund för artikel 905 i tillämpningsföreskrifterna, att låta gäldenären betala den tullskuld som är resultatet av dessa val som skett i brottsbekämpningssyfte, eftersom gäldenären försätts i en undantagssituation jämfört med övriga aktörer som bedriver samma verksamhet. I detta avseende utgör behovet av att tullmyndigheterna eller polisen gör en skyndsam undersökning, när varken bedrägeri eller försumlighet kan tillskrivas gäldenären och denne inte har underrättats om undersökningens genomförande, en särskild situation (se domen i det ovannämnda målet De Haan, punkt 53, domen i det ovannämnda målet British American Tobacco, punkt 64, och förstainstansrättens dom av den 14 december 2004 i mål T-332/02, Nordspedizionieri di Danielis Livio m.fl. mot kommissionen, REG 2004, s. II-4405, punkt 51).

- 55 Såsom det framgår av redogörelsen från FIOD i Rotterdam av den 2 september 1996, upptäcktes i förevarande fall det bedrägeri som avser de av sökanden upprättade deklarationerna vid tre oberoende undersökningar av olika avdelningar vid de nederländska myndigheterna. Den första oegentligheten avslöjades den 20 och den 23 mars 1995 av DIC i Rotterdam vid en undersökning avseende transporter av kalvbräss (se punkt 11 ovan). Den andra avslöjades den 29 juni 1995 av tullkontoret i Kerkrade vid en stickprovskontroll (se punkt 12 ovan). Den tredje upptäcktes den 10 juli 1995 av tullkontoret i Kerkrade efter konstaterandet att rubrikerna "Bestämmelsekontorets kontroll" i de två tulldeklarationerna inte var fullständigt ifyllda (se punkt 13 ovan). De två sistnämnda oegentligheterna avsåg vidare andra köttprodukter än kalvbräss, nämligen nötkött och fjäderfä. Det skall även noteras att FIOD i Rotterdam inte fastställde något samband mellan dessa tre ärenden förrän den 24 juli 1995. Följaktligen skall den slutsatsen dras att de nederländska tullmyndigheterna i förevarande fall inte avsiktligt lät överträdelser begås för att kunna identifiera eller gripa gärningsmännen eller medhjälparna till de bedrägerier som begåtts.

- 56 Det kan under alla omständigheter konstateras att de nederländska tullmyndigheterna den 23 mars 1995 redan kände till ett fall av bedrägeri som påverkade en extern gemenskapstransitering för vilken en deklaration hade upprättats av sökanden och för vilken denne var huvudansvarig med avseende på transitförfarandet. De nederländska myndigheterna upplyste emellertid inte sökandena förrän den 9 augusti 1995, det vill säga fyra och en halv månad senare.
- 57 Det skall emellertid noteras att det i artikel 379.1 i tillämpningsföreskrifterna fastställs att om, såsom i förevarande fall, en sändning inte uppvisats vid bestämmelsekontoret och den plats där överträdelsen eller oegentligheten begicks inte kan fastställas, skall avgångskontoret underrätta den huvudansvarige om detta "så snart som möjligt". Även om det i denna bestämmelse således inte fastställs någon viss tidsfrist för att upplysa den huvudansvarige utan det endast föreskrivs att han skall underrättas senast före slutet av den elfte månaden efter den dag då deklarationen för gemenskapstransitering registrerades, uppställs ändå ett skyndsamt krav för myndigheterna vid underrättelsen till den huvudansvarige.
- 58 Detta meddelande till den berörde om att tullärendet inte har godkänts har nämligen flera syften. För det första skall i underrättelsen, i enlighet med artikel 379.2 i tillämpningsföreskrifterna, anges den tidsfrist på tre månader inom vilken den berörde personen kan inge bevisning till avgångskontoret för att transiteringen genomförts på ett regelmässigt sätt eller avseende den plats där överträdelsen verkligen begicks. Underrättelsen om denna frist till den huvudansvarige utgör således en förutsättning för tullmyndigheternas indrivning av tullskulden och syftar till att skydda den huvudansvariges intressen (domstolens dom av den 20 januari 2005 i mål C-300/03, Honeywell Aerospace, REG 2005, s. I-689, punkterna 23 och 24). För det andra innebär detta meddelande att det blir möjligt för en aktör i god tro att upptäcka att en sändning har omdirigerats och att således vidta de åtgärder som är nödvändiga för att undvika att en tullskuld uppkommer till följd av senare, liknande sändningar. För det tredje kan kändedomen om denna oegentlighet eventuellt göra det möjligt för den huvudansvarige att ställa ytterligare säkerhet till tullmyndigheterna för att säkerställa betalning av tullskulden i enlighet med artikel 198 i tullkodexen.

- 59 Det skall emellertid påpekas att den omständigheten att tullmyndigheterna inte omedelbart informerat den berörda personen om upptäckten av ett bedrägeri som berör denna och att de först gjort undersökningar i detta avseende inte innebär att tullmyndigheterna har varit försumliga. På samma sätt som det är legitimt för dessa myndigheter att låta överträdelser begås för att upplösa ett nätverk, identifiera bedragare och säkerställa eller stärka bevisningen (domen i det ovannämnda målet De Haan, punkt 53), kan de nämligen lagenligt inleda undersökningar avseende oegentligheter som upptäckts inom ramen för en gemenskapstransitering utan att dessförinnan upplysa den huvudansvarige härom, bland annat i syfte att fastställa karaktären på de identifierade oegentligheterna och deras omfattning och för att bedöma vilket ansvar de olika aktörer har som deltar i den ifrågavarande transiteringen, däribland den huvudansvarige själv. Att dessförinnan underrätta de medverkande i det aktuella tullärendet om förekomsten av ett bedrägeri skulle kunna skada undersökningen och försvåra inhämtandet av relevant bevisning.
- 60 Även om tull- eller polismyndigheternas utövande av sina undersökningsbefogenheter är legitimt, utgör emellertid, såsom domstolen har påpekat i domen i det ovannämnda målet De Haan, behovet av att tullmyndigheterna eller polisen gör en skyndsam undersökning, när varken bedrägeri eller försumlighet kan tillskrivas gäldenären och denne inte har underrättats om undersökningens genomförande, en särskild situation (domen i det ovannämnda målet De Haan, punkt 53). Såsom kommissionen medgett under förhandlingen utgör nämligen underlåtenheten att upplysa den huvudansvarige som är utsatt för ett bedrägeri om uppkomsten av detta bedrägeri, från och med en tidpunkt som skall fastställas beroende på omständigheterna i fallet, en omständighet som gör att denne försätts i en särskild situation i fråga om den tullskuld som hänför sig till det bedrägeri som ägt rum efter det att detta bedrägeri upptäckts, och som har ett samband med detta bedrägeri, men innan den huvudansvarige blivit upplyst om detsamma.
- 61 Att låta gäldenären, som är i god tro, betala den tullskuld som är resultatet av att de nationella myndigheterna underlåter att underrätta gäldenären om förekomsten av ett bedrägeri som berör denne, eller av att de underrättar denne för sent, skulle strida mot syftet med skälighetsklausulen, eftersom gäldenären försätts i en undantagssituation jämfört med övriga aktörer som bedriver samma verksamhet.

Det skulle följaktligen vara oskäligt att påföra aktören en kostnad som denne normalt inte skulle drabbas av (domen i det ovannämnda målet Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons, punkt 22, och domen i det ovannämnda målet British American Tobacco, punkt 63) och som skulle överstiga den normala affärsrisk som är förenad med dess ekonomiska verksamhet (domen i det ovannämnda målet Hyper mot kommissionen, punkt 95).

- 62 I förevarande fall skall det fastställas från vilken tidpunkt de nederländska myndigheterna hade kunnat upplysa sökanden om de ifrågavarande oegentligheterna. Den 23 mars 1995 upptäckte DIC i Rotterdam det första fallet av bedrägeri som påverkade sökanden, vilket avsåg dokument T 1 nr 5100508 av den 16 januari 1995. FIOD i Haarlem fick kännedom om bedrägeriet den 31 mars 1995 och FIOD i Rotterdam upplystes om det den 18 april 1995. Det är ostridigt mellan parterna att FIOD var behörig myndighet för att genomföra undersökningar avseende de ifrågavarande oegentligheterna och för att upplysa sökanden om dem. Den 18 april 1995 inledde FIOD i Rotterdam sin undersökning avseende det upptäckta bedrägeriet. FIOD upplyste emellertid inte sökanden om den oegentlighet som konstaterats förrän den 9 augusti 1995.
- 63 Mot bakgrund av det anförda anser förstainstansrätten att även om de nederländska myndigheterna inte var försumliga vid sina undersökningar, gör den omständigheten att dessa myndigheter för undersökningarnas skull under en viss period inte underrättat sökanden om det bedrägeri som påverkade denna att sökanden försatts i en särskild situation i fråga om en del av tullskulden som hänför sig till de omtvistade externa gemenskapstransiteringarna. Om sökanden hade informerats av tullmyndigheterna om oegentligheterna i deklARATIONERNA inom en skälig tidsfrist från och med den 18 april 1995, vilket var den dag då FIOD i Rotterdam hade blivit upplyst härom, hade den kunnat vidta nödvändiga åtgärder efter det att de ifrågavarande sändningarna bedrägligen hade omdirigerats, för att undvika uppkomsten av en tullskuld för honom till följd av de sändningar som ägt rum från och med den 12 juni 1995. Förstainstansrätten anser således att villkoren för att det skall anses föreligga en särskild situation är uppfyllda i förevarande fall i fråga om den tullskuld som följer av de deklARATIONER som sökanden upprättat från och med den 12 juni 1995.

- 64 Följaktligen skall den slutsatsen dras att kommissionen har gjort sig skyldig till en uppenbart oriktig bedömning genom att anse att sökanden, vad beträffar den tullskuld som följer av de transiteringar som skett från och med den 12 juni 1995, inte befann sig i en särskild situation i den mening som avses i artikel 239 i tullkodexen och artikel 905 i tillämpningsföreskrifterna.
- 65 Talan skall således bifallas på grundens första del, utan att det är nödvändigt att pröva de övriga omständigheter som åberopats av sökanden.

Grundens andra del: Sökanden kan inte tillskrivas bedrägeri eller klar försumlighet

Parternas argument

- 66 Sökanden har gjort gällande att det inte har bestritts att den handlade i god tro och att den inte var delaktig i bedrägeriet. Kommissionen har emellertid felaktigt kritiserat den för att ha varit klart försumlig.
- 67 Sökanden har påpekat att de nederländska myndigheterna i sin ansökan om eftergift av tullar påpekat för kommissionen att man inte kunde tillskriva sökanden någon klar försumlighet. De bekräftade denna uppfattning under det administrativa förfarandet, bland annat i sina svar på två förfrågningar från kommissionen om kompletterande upplysningar, vilka var daterade den 8 augusti 2001 respektive den 2 augusti 2002. Sökanden har gjort gällande att kommissionens bedömning av huruvida sådan försumlighet har förekommit skall göras på grundval av alla

relevanta upplysningar, inklusive deklARATIONER från de nationella myndigheterna (domen i det ovannämnda målet France-aviation mot kommissionen, punkt 36), över vilka den berörda personen har rätt att yttra sig (förstainstansrättens dom av den 18 januari 2000 i mål T-290/97, Mehibas Dordtselaan mot kommissionen, REG 2000, s. II-15, punkterna 27–29). Kommissionen har emellertid bortsett från de nederländska myndigheternas ståndpunkt utan att ange tillräckliga skäl för detta.

- 68 Sökanden har på samma sätt påpekat att för att fastställa huruvida sökanden har varit klart försumlig, skall det, såsom följer av såväl kommissionens praxis (kommissionens beslut REM 21/00, 22/00, 23/00 och 24/00 av den 23 juli 2001, punkt 42) som av rättspraxis (förstainstansrättens dom av den 19 februari 1998 i mål T-42/96, Eyckeler & Malt mot kommissionen, REG 1998, s. II-401, punkterna 159 och 160), undersökas huruvida sökandens uppträdande har stridit mot normal affärspraxis. I förevarande fall har sökandens uppträdande emellertid varit förenligt med denna praxis. Vad bland annat beträffar kritiken av att den inte tecknat någon försäkring för transporten av varor, har sökanden påpekat att de nederländska myndigheterna i sitt svar av den 2 augusti 2002 på kommissionens begäran om upplysningar angett att det vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna inte var lätt att teckna försäkringar och att det inte heller var brukligt. Dessutom har den vidhållit att frågan huruvida den hade tecknat en försäkring inte har någon betydelse för huruvida det föreligger klar försumlighet. Slutligen har sökanden påpekat att även om kommissionen angav att tecknandet av en försäkring endast utgjorde ett av kriterierna för bedömningen av huruvida sökanden varit uppenbart försumlig, har den emellertid varken identifierat eller närmare angett de andra kriterier som tillämpades i förevarande fall. Sökanden har dragit slutsatsen att den således inte kunnat reagera på lämpligt sätt.

- 69 Sökanden har vidare påpekat att den inte var försumlig i sina handelsförbindelser med Hector International. Den har påpekat att sistnämnda bolag sedan mars 1993 utförde transporter för LEP International UK, ett systerbolag till sökanden, till den senares fulla belåtenhet. På begäran av Hector International satte LEP International UK detta bolag i kontakt med sökanden. Sökanden började inte upprätta T 1-dokument för Hector International förrän efter det att den hade försäkrat sig om att det senare bolaget var solvent och efter det att den hade mottagit en deklARATION avseende Hector Internationals ansvar och säkerheter för det fall att tulldokument felaktigt skulle godkännas. Dessutom försäkrade sig sökanden om att endast ett

begränsat antal T 1-dokument upprättades varje gång och att nya dokument inte upprättades förrän de tidigare dokumenten skäligen kunde anses godkända. Den hade alltid krävt av Hector International att få tillbaka talongen på exemplar nr 5 av T 1-dokumentet, på vilken det alltid fanns en stämpel från den spanska tullen och en underskrift från en tjänsteman vid de spanska tullmyndigheterna, vilka emellertid senare visade sig vara förfalskade. Sökanden fick vidare för varje försändelse tillbaka "CMR"-följesedlar, som var undertecknade och stämplade som mottagna och som visade att köttet hade kommit fram till sin bestämmelseort. Sökanden hade följaktligen gjort allt som den skäligen kunnat göra för att förhindra varje skada som kunnat uppkomma till följd av att tulldokument inte godkänts, och den hade således inte varit försumlig.

- 70 Kommissionen anser att den i det ifrågasatta beslutet har styrkt att sökanden var klart försumlig.
- 71 Den har påpekat att frågan huruvida sökanden var klart försumlig inte har något samband med frågan huruvida den varit i god tro. Kommissionen har medgett att de nederländska tullmyndigheterna upplyste den om att sökanden varken gjort sig skyldig till bedrägeri eller varit klart försumlig. Den har emellertid erinrat om att den två gånger begärde att de skulle precisera sitt ställningstagande, först i sin begäran om upplysningar av den 24 november 2000 och därefter i sin begäran om upplysningar av den 22 november 2001. Svaren från de nederländska myndigheterna hade emellertid inte kunnat användas för att fastställa om sökanden förfarit klart försumligt i förevarande fall eftersom nämnda myndigheter, enligt meddelandena, endast hade tillämpat principen om oskyldighetspresumtion genom att anse att sökanden var i god tro till dess att motsatsen bevisas.
- 72 Kommissionen har påpekat att det särskilda ansvar som den huvudansvarige har enligt förfarandet för gemenskapstransitering skall beaktas vid fastställandet av

huruvida han varit klart försumlig. Den har påpekat att den, såsom anges i skäl 46 i det ifrågasatta beslutet, skall beakta den berörda personens erfarenhet, den omsorg som han visat och hur komplicerade bestämmelserna är (förstainstansrättens dom av den 5 juni 1996 i mål T-75/95, Günzler Aluminium mot kommissionen, REG 1996, s. II-497). Sökanden var emellertid i sin egenskap av tullspeditör en erfaren ekonomisk aktör som borde känna till de affärsrisker som var förenade med dess verksamhet (skäl 47 i det ifrågasatta beslutet). Dessutom angavs det tydligt i bestämmelserna om transiteringar vilka skyldigheter den huvudansvarige har och vilket ansvar som följer därav (skäl 48 i det ifrågasatta beslutet). Slutligen borde deklaranterna ha vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att skydda sig mot affärsrisken, vilket den inte gjort (skälen 49 och 50 i det ifrågasatta beslutet).

73 Vad särskilt beträffar frågan huruvida sökanden visade prov på aktsamhet har kommissionen påpekat att den omständigheten att en försäkring har tecknats endast är ett bedömningskriterium. Kommissionen anser att det, med hänsyn till uppgifterna i förevarande fall, var med rätta som den kom fram till att sökanden inte vidtagit nödvändiga försiktighetsåtgärder för att skydda sig mot eventuella risker.

74 Vad beträffar de åtgärder som sökanden vidtagit för att försäkra sig om att Hector International var pålitligt har kommissionen påpekat att sökanden endast åberopat dessa faktiska omständigheter i repliken. Den har erinrat om att sökanden undertecknade en deklARATION i vilken den försäkrade att den inte hade något att tillägga till de handlingar som översänts av de nederländska myndigheterna och att den haft möjlighet att yttra sig över kommissionens skrivelse av den 11 oktober 2001, i vilken den senare uttryckligen angav att sökanden varit klart försumlig. Kommissionen anser således att sökanden inte är berättigad att stödja sig på dessa nya omständigheter i detta skede av förfarandet för att kritisera kommissionen för att otillräckligt ha motiverat det ifrågasatta beslutet.

Förstainstansrättens bedömning

- 75 För att bedöma om sökanden har varit klart försumlig i den mening som avses i artikel 239 i tullkodexen och artikel 905 i tillämpningsföreskrifterna skall särskild hänsyn tas till hur komplicerade de bestämmelser är som inte har iakttagits och som har gett upphov till tullskulden, samt den ekonomiska aktörens yrkeserfarenhet och den omsorg som denne har visat (domen i det ovannämnda målet Söhl & Söhlke, punkt 56).
- 76 I förevarande fall har kommissionen i det ifrågasatta beslutet för det första angett att sökanden i egenskap av erfaren ekonomisk aktör borde känna till tullbestämmelserna och de affärsrisker som är förenade med dess verksamhet (skäl 47), för det andra att det av bestämmelserna om transitering tydligt framgår vilka skyldigheter den huvudansvarige har och vilket ansvar som följer därav (skäl 48) och, för det tredje, att det med hänsyn till sökandens ansvar i egenskap av huvudansvarig åligger denna att vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att skydda sig mot affärsrisken (skäl 49).
- 77 De tre ovannämnda kriterierna, nämligen att bestämmelserna är komplicerade, aktörens yrkeserfarenhet och den omsorg som denne visat, utgör emellertid endast bedömningskriterier på grundval av vilka kommissionen *in concreto* skall bedöma om den ekonomiska aktören har förfarit klart försumligt (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Söhl & Söhlke, punkt 59). Kommissionen är nämligen inom ramen för sin analys skyldig att identifiera de konkreta handlingar eller den konkreta underlåtenhet som kan tillskrivas den som ansökt om eftergift, vilka enskilt eller tillsammans, mot bakgrund av bland annat nämnda kriterier, utgör klar försumlighet.
- 78 Det skall härvid noteras att de nederländska myndigheterna både i sin ansökan om eftergift och därefter två gånger under det administrativa förfarandet vid kommissionen kom fram till att man inte kunde fastställa att sökanden förfarit

bedrägligt eller klart försumligt. Kommissionen ansåg emellertid i det ifrågasatta beslutet att sökandens uppträdande borde anses som en följd av klar försumlighet från dennas sida (skäl 51). Även om kommissionen kunde bortse från de nationella myndigheternas ställningstagande (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet France-aviation mot kommissionen, punkt 36), ankom det emellertid på den att på grundval av relevanta faktiska omständigheter visa att sökanden förfarit klart försumligt.

79 Såsom kommissionen medgett under förhandlingen fastställs emellertid i det ifrågasatta beslutet endast två specifika uppträdanden från sökandens sida som skulle kunna visa att den förfarit klart försumligt. Det rör sig för det första om den omständigheten att den inte övervakat de medverkande och för det andra om att den inte tecknat lämpliga försäkringar (skäl 49).

80 Vad beträffar den första anmärkningen, avseende sökandens påstådda underlåtenhet att övervaka de medverkande, anges absolut inte i det ifrågasatta beslutet närmare på vilket sätt sökanden härvid varit försumlig. Eftersom denna kritik inte har utvecklats över huvud taget, anser förstainstansrätten att den inte kan anses styrkt. Att godta denna anmärkning skulle innebära att den ansåg att varje aktör som råkar ut för bedrägliga handlingar från tredje parter med vilka aktören har affärsförbindelser nödvändigtvis har förfarit klart försumligt.

81 Det skall vidare noteras att sökanden har anfört att den vidtog en hel rad försiktighetsåtgärder avseende Hector International. Den upprättade inte några T 1-dokument för Hector International förrän den försäkrat sig om att detta bolag var solvent och efter att ha erhållit en deklARATION avseende detta bolags ansvar och säkerhet för det fall att tulldokument felaktigt skulle godkännas. Dessutom hade den försäkrat sig om att endast ett begränsat antal T 1-dokument upprättades varje gång och att nya dokument inte upprättades förrän de tidigare dokumenten skäligen kunde anses godkända. Vidare hade den alltid krävt att få tillbaka talongen från exemplar 5 av T 1-dokumenterna, på vilken det alltid fanns en stämpel från den

spanska tullen och en underskrift från en tjänsteman vid de spanska tullmyndigheterna, samt två "CMR"-följesedlar som var undertecknade och stämplade som mottagna. Dessa försiktighetsåtgärder, vilka kommissionen inte bestritt att sökanden vidtagit, visar att sökanden handlat försiktigt och lämpligt vid övervakningen av de medverkande i tullärendena i fråga.

- 82 Förstainstansrätten kan inte godta kommissionens argument att sökanden inte kan grunda sig på dessa faktiska omständigheter, eftersom de inte åberopats förrän i replikskedet. Det skall nämligen erinras om att det ankommer på kommissionen att bevisa att sökanden i förevarande fall varit klart försumlig. Kommissionen angav inte närmare i sin skrivelse av den 11 oktober 2001, i vilken den underrättade sökanden om sina invändningar, varför den ansåg att sökanden hade varit försumlig vid övervakningen av de medverkande. Sökanden anförde i sin svarsskrivelse av den 9 november 2001 att den inte hade förfarit försumligt och angav särskilt att den varit noggrann i fråga om transporten och att den inte haft möjlighet att kontrollera om det begåtts oegentligheter vid godkännandet. Kommissionen vidhöll därefter i det ifrågasatta beslutet sin anmärkning avseende de påstådda bristerna vid övervakningen av de medverkande utan att för den skull närmare precisera den. I sin ansökan genom vilken talan anhängiggjordes i förevarande mål upprepade sökanden att den över huvud taget inte kunde klandras för de konstaterade överträdelserna och vidhöll att dess uppträdande i förevarande fall stod i överensstämmelse med normalt handelsbruk. I sitt svaromål upprepade kommissionen sin uppfattning och bestred sökandens konstateranden. Mot bakgrund av det anförda kan inte sökanden klandras för att den i sin replik kompletterat de argument och relevanta faktiska omständigheter som talar mot den uppfattning som anges i det ifrågasatta beslutet och i svaromålet.

- 83 Vad beträffar den andra anmärkningen, nämligen att sökanden inte tecknat lämpliga försäkringar, skall det noteras att även om det ankommer på de ekonomiska aktörerna att skydda sig mot normala affärsrisker, och endast den omständigheten att lida en ekonomisk skada följaktligen inte utgör en särskild situation i den mening

som avses i gemenskapens tullbestämmelser (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet *Hyper* mot kommissionen, punkterna 113 och 114), kan det emellertid, såsom en allmän regel, inte godtas att den omständigheten att ingen försäkring tecknats i sig skulle innebära att den ekonomiska aktören har förfarit klart försumligt. Kommissionen har inte i det ifrågasatta beslutet angett några skäl, med hänsyn till omständigheterna i målet, för att den omständigheten att sökanden inte försäkrat sig mot de risker som följde av de omtvistade tullärendena innebär att sökanden förfarit klart försumligt. Det skall i detta hänseende påpekas att frågan huruvida en lämplig försäkring tecknats är avgörande för vem som tar ansvar för tullskulden och de skador som följer av de omtvistade tullärendena, nämligen antingen tullombudet eller dess försäkringsgivare. Den omständigheten att sökanden inte kan vända sig till ett försäkringsbolag för att återfå beloppet av denna tullskuld som den är skyldig och således själv måste betala, påverkar emellertid inte de villkor som ger rätt till eftergift av denna skuld av billighetsskäl och, följaktligen, inte heller kommissionens skyldighet att bevilja denna eftergift om nämnda villkor är uppfyllda. Dessutom kan försäkringsgivaren antingen sätta sig i kommissionärens ställning gentemot tullmyndigheterna eller vänta på resultatet av tullombudets agerande vid kommissionen. Den omständigheten att sökanden inte tecknat någon försäkring innebär emellertid inte att den förfarit försumligt.

- 84 Det skall vidare påpekas att enligt artikel 239 i tullkodexen kan tullskulden återbetalas eller efterges i situationer som följer av omständigheter vid vilka varken oriktigheter eller uppenbar vårdslöshet kan tillskrivas den person det gäller. I artikel 905 i tillämpningsföreskrifterna föreskrivs på samma sätt att ansökan skall vara bestyrkt med bevis som kan ge upphov till en särskild situation till följd av omständigheter under vilka inget bedrägeri eller försumlighet kan tillskrivas personen i fråga. Av själva ordalydelsen av dessa bestämmelser följer att det skall finnas ett samband mellan den försumlighet som aktören klandras för och den konstaterade särskilda situationen. Om det inte finns något sådant samband är det oskäligt att avslå ansökan om eftergift eller återbetalning. I förevarande fall skall det emellertid noteras att den omständigheten att sökanden inte hade tecknat någon försäkring vare sig bidragit till bedrägeriet eller komplicerat upptäckten av detsamma. Denna omständighet har, *a fortiori*, inte något som helst samband med den omständigheten att de nederländska myndigheterna inom en viss period inte meddelade sökanden att det förekom bedrägeri avseende en av sökandens deklamationer.

85 Förstainstansrätten anser således att kommissionen har gjort sig skyldig till en uppenbart oriktig bedömning genom att anse att sökanden förfarit klart försumligt.

86 Talan skall därför bifallas på grundens andra del.

87 Talan skall således bifallas i sin helhet.

Rättegångskostnader

88 Enligt artikel 87.2 i förstainstansrättens rättegångsregler skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Sökanden har yrkat att kommissionen skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom kommissionen har tappat målet, skall sökandens yrkande bifallas.

89 I enlighet med artikel 87.4 i rättegångsreglerna skall Konungariket Spanien, som intervenerat i målet, bära sina rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

följande dom:

- 1) **Kommissionens beslut REM 08/00 av den 7 oktober 2002 ogiltigförklaras i den mån det innebär avslag på ansökan om eftergift av importtullar som sökanden ålagts att betala avseende tullärenden som sökanden utfört från och med den 12 juni 1995.**
- 2) **Kommissionen skall bära sina egna och ersätta sökandens rättegångskostnader.**
- 3) **Konungariket Spanien skall bära sina rättegångskostnader.**

Cooke

García-Valdecasas

Labucka

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 27 september 2005.

H. Jung

Justitiesekreterare

J.D. Cooke

Ordförande

Innehållsförteckning

Tillämpliga bestämmelser	II - 3889
Bestämmelser om extern gemenskapstransitering	II - 3889
Bestämmelser om återbetalning eller eftergift av import- eller exporttullar	II - 3892
Bakgrund till tvisten	II - 3893
De ifrågavarande externa gemenskapstransiteringarna	II - 3893
Det administrativa förfarandet avseende ansökan om eftergift av importtullar	II - 3896
Förfarandet och parternas yrkanden	II - 3899
Rättslig bedömning	II - 3900
Grundens första del: En särskild situation föreligger	II - 3901
Inledning	II - 3901
— Parternas argument	II - 3901
— Förstainstansrättens bedömning	II - 3902
Påståendena att de nederländska myndigheterna var försumliga vid upptäckten av bedrägeriet och att de för sent upplyste sökanden om oegentligheterna avseende de tulldokument som utfärdats av denna	II - 3903
— Parternas argument	II - 3903
— Förstainstansrättens bedömning	II - 3907
Grundens andra del: Sökanden kan inte tillskrivas bedrägeri eller klar försumlighet ..	II - 3912
Parternas argument	II - 3912
Förstainstansrättens bedömning	II - 3916
Rättegångskostnader	II - 3920